

Titel **En bid af historien trediverne -1930-1939**

Tema: Trediverne

Fag: Historie

Målgruppe: Udskolingen

En historiehumoristisk tv-serie: TV2 Danmark, 50 min., 2016.**Faglig relevans/kompetenceområder**

Denne tv-serie kan bruges som baggrunds-appetizer til et undervisningsforløb i tredivernes Danmark fra ca. 1930 til 1939. (Historiekanonpunktet *"Kanslergadeforliget 1933"*). På underholdende vis får eleven indblik i Mellemløstidens kulturhistorie herunder tøj, madlavning og kønsroller.

Forenkledte Fælles Mål honoreres i historie under især kompetenceområderne *"Historiebrug"* og *"Kronologi og sammenhæng"*, da tv-serien under vejs problematiserer, hvad vi ved om 1930'ernes krisestemning, arbejdsløshed, kamp mellem ideologierne fx nazisme, fascisme og stalinisme osv., og hvordan konsensusdemokratiet overlevede kriserne i perioden modsat fx Tyskland, hvor diktaturet sejrede.

Faglige kategorier
(Max. 3)**Ideer til undervisningen**

Læreren kan stille vejledningens fire elevspørgsmål før eller efter visningen, og for at lette lærerens forberedelse rummer vejledningen også svar på elevspørgsmålene. Læreren kan selv flytte spørgsmålene over i andet format, samt omformulere og bruge spørgsmålene mere målstyrende.

1. **Husk tilbage på, hvad Rasmus Bjerg fortæller os om arbejdsløsheden og Den økonomiske depression i trediverne. Hvad går det ud på?**
2. **Hvad er henholdsvis manden og kvindens rolle i trediverne? Og hvordan er vilkårene for tjenestepigerne?**
3. **Hvordan var livet på landet i trediverne?**
4. **Hvem var Thorvald Stauning?**

Svar på elevspørgsmål:

Ad 1: I 1929 krakker de amerikanske banker, hvilket også er kendt som "*Wall-Street krakket*". Det sender chokbølger ud i resten af verden, da amerikanerne "*henter deres penge hjem*" fra Europa. Danmark (og andre lande) bliver nu ramt økonomisk med konkurser og arbejdsløshed. Derfor er der megen arbejdsløshed i denne periode af dansk historie, hvor en stor del af befolkningen kæmper en desperat kamp om jobbene (hele 32 % af danskerne var arbejdsløse i starten af perioden). Dette kom bag på rigtig mange mennesker i verden, da man efter 1. Verdenskrigs slutning troede, at verdensøkonomien kun ville gå fremad.

Ad 2: Manden og kvindens roller er meget forskellige i trediverne. Hvor det er manden, der arbejder og fungerer som familiens forsørger, skal kvinden ofte stå for alt det huslige. Dvs. at hun altså ikke arbejder udenfor hjemmet, hvis hun var en gift kvinde. Der er der nemlig ikke plads til på det allerede pressede arbejdsmarked.

Jobbet som tjenestepige for de mere velhavende familier er nu heller ikke specielt interessant. De skal gøre lige præcis, som de bliver bedt om, og tjenestepigerne kan være helt ned til 14 år. Som historikeren i udsendelsen, Dorte Chakravarty, siger, så ser samfundet generelt ned på tjenestepiger, da man anser dem for at være dovne og lettere mentalt retarderede osv. Manden i huset må endda slå sine ansatte, og mange tjenestepiger bliver også seksuelt udnyttet af manden. Abort er stadig ulovligt, hvilket forudsager mange triste skæbner for disse unge piger.

Ad 3: Livet på landet er stadigvæk hårdt i og med, at der er rigtig meget tungt arbejde. Bønderne er stort set selvforsynende, hvilket man også ser i udsendelsen, hvor Rasmus Bjerg og Hella Joof laver træketter. Som vi også ser i udsendelsen, har bønderne, der lejer husmandsstederne fra staten, det heller ikke nemt. Rammerne er, at disse bønder bare lige præcis skal kunne overleve med en familie. Den jord, de får tildelt af staten, er dog taget fra de rige godsejere (1919), så staten hjælper nu de svageste en smule. Men livet på landet betyder, at man skal arbejde hårdt for føden.

Ad 4: Thorvald Stauning er den første statsminister i Danmark, der er socialist. I ved måske fra samfundsfag, at hans parti, nemlig Socialdemokratiet, også den dag i dag går meget op i velfærd til befolkningen. I 1933 står regeringen, Stauning og Det Radikale Venstre, og oppositionspartiet Venstre bag det, vi i dag kender som "*Kanslergadeforliget*". Her bliver politikerne enige om en stor skattefinansieret socialreform, der bl.a. sørger for, at man stadig kan stemme ved kommunalvalgene, hvis man får økonomisk støtte fra staten. Dette får en kæmpe betydning for den danske underklasse/arbejderklasse. Der bliver f.eks. også indført gratis lægetjek og bedre hjælp til de arbejdsløse, og i dag kan disse tiltag, der bliver iværksat af Stauning m.fl., ses som starten på det danske velfærdssamfund.

Supplerende materialer

- Besøg <https://ucc.dk/cfu/vejledning/kulturfag/historie> for inspiration til yderligere undervisning. Se især historiekanonpunkterne "[Slaget på Fælleden](#)", "[Kvindernes valgret 1915](#)" og "[Kanslergadeforliget 1933](#)"
- Tv-serien kan indgå i et tværfagligt samarbejde mellem historie og hjemkundskab. På nedenstående link kan hentes historiske opskrifter på let engelsk
<http://cookit.e2bn.org/historycookbook/>